

inventory in the agricultural sector and its impact on increasing the efficiency of management decisions.

Key words: *inventory, assets, liabilities, accounting, management decisions.*

Науковий керівник:

Дубініна М.В.

доктор економічних наук, професор,

завідувач кафедри обліку і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 657.421:631.1

Методологічні аспекти оцінки в бухгалтерському обліку: теорія і практика

Кіпер Марія

Здобувач вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *Досліджуються методологічні аспекти оцінки в бухгалтерському обліку на аграрних підприємствах в умовах цифрової економіки. Проаналізовано сучасні методи оцінки активів та зобов'язань, а також застосування інформаційних технологій для автоматизації облікових процесів. Результати дослідження підтверджують ефективність цифрових систем у покращенні точності та прозорості фінансової звітності.*

Ключові слова: *методологія оцінки, бухгалтерський облік, аграрні підприємства, цифрова економіка, автоматизація обліку, інформаційні технології.*

Актуальність теми методологічних аспектів оцінки в бухгалтерському обліку зростає на фоні сучасних викликів, які стоять перед аграрними підприємствами в умовах цифрової економіки. Оцінка в обліковій практиці є ключовим інструментом, що дозволяє забезпечити правильність обліку, прийняття ефективних управлінських рішень та дотримання вимог законодавства. Враховуючи специфіку аграрного сектору, який має свою сезонність, високий рівень ризику та залежність від природних умов, методи оцінки набувають особливої значущості. Крім того, актуальність цієї проблеми посилюється необхідністю адаптації облікових систем до нових технологій, які використовуються в умовах цифрової економіки.

Методологія оцінки в бухгалтерському обліку на аграрних підприємствах вимагає застосування різноманітних підходів та інструментів, що забезпечують точність фінансової звітності. Важливим аспектом є визначення вартості продукції, що вирощується, урахування витрат на виробництво та реалізацію, а також врахування умов національної та міжнародної економічної ситуації. Сучасні методи обліку включають застосування ринкових, витратних і доходних підходів, які дають можливість точніше відображати реальний стан справ на підприємствах. Проте ці методи вимагають постійного удосконалення та адаптації до змін, що відбуваються в економічному середовищі.

В умовах цифрової економіки та розвитку інформаційних технологій, аграрні підприємства мають змогу використовувати автоматизовані системи для обліку та оцінки активів. Впровадження цифрових платформ дозволяє значно знизити ризики помилок, прискорити обробку даних і забезпечити більш точні та своєчасні фінансові звіти. Одним із основних елементів цифрової трансформації є використання спеціалізованих програмних продуктів для обліку запасів, вартості продукції, витрат на виробництво та обліку дебіторської заборгованості. Завдяки цьому, підприємства можуть ефективно контролювати фінансові потоки та забезпечити правильну оцінку активів і зобов'язань.

Один із ключових аспектів оцінки на аграрних підприємствах полягає в правильному визначенні вартості земельних ресурсів, технічних засобів, запасів та інвентарю. Для цього застосовуються як традиційні методи, так і новітні інформаційні технології, що дозволяють автоматично враховувати зміни в ринкових цінах, тенденції в сільськогосподарському виробництві та зміни в законодавстві. Важливим напрямом є автоматизація процесу обліку витрат, що сприяє підвищенню точності фінансових звітів та скороченню часу на підготовку звітності.

Використання сучасних інформаційних технологій значно підвищує ефективність методів оцінки, дозволяючи зберігати великі обсяги даних та здійснювати їх аналіз у реальному часі. Зокрема, впровадження програмних продуктів для управління обліком дозволяє створювати інтегровані системи обліку, що включають модулі для ведення бухгалтерії, аналізу витрат і доходів, а також для управління дебіторською заборгованістю. Це дозволяє підприємствам оперативно реагувати на зміни в економічному середовищі та знижувати фінансові ризики.

На сьогоднішній день аграрні підприємства активно впроваджують ERP-системи для оптимізації обліку та аналізу виробничих витрат. Такі системи дозволяють створювати єдину інформаційну базу, що об'єднує всі аспекти фінансового обліку, управління запасами, ведення рахунків, а також здійснення фінансового аналізу. У результаті підвищується прозорість обліку, а також зменшуються витрати на ведення бухгалтерії, оскільки автоматизовані системи значно скорочують час на виконання рутинних операцій.

Крім того, методи контролю дебіторської заборгованості в умовах цифрової економіки значно вдосконалюються завдяки інтеграції аналітичних платформ, що базуються на великих даних (Big Data). Ці платформи дозволяють оцінювати

фінансову стійкість контрагентів, прогнозувати можливі проблеми з погашенням боргів і своєчасно вживати заходів для їх вирішення. Завдяки використанню алгоритмів машинного навчання і штучного інтелекту підприємства можуть прогнозувати й оптимізувати своє фінансове становище.

У результаті проведеного дослідження було виявлено, що сучасні методи оцінки в бухгалтерському обліку на аграрних підприємствах забезпечують високу точність і своєчасність фінансової звітності. Автоматизація облікових процесів значно знижує ризик помилок і дає можливість оперативно аналізувати фінансові потоки. Важливим досягненням є також інтеграція облікових систем з іншими бізнес-процесами підприємства, що дозволяє створити єдину інформаційну платформу для управління всіма аспектами діяльності підприємства.

На практиці цифрові технології дозволяють аграрним підприємствам значно покращити управління дебіторською заборгованістю, оптимізувати процеси обліку та звітності, що підвищує ефективність роботи і зменшує витрати. Крім того, наявність точних і оперативних даних дозволяє підприємствам своєчасно реагувати на зміни в економічному середовищі, що є важливим фактором для досягнення стійкості та розвитку аграрних підприємств.

Завершенням дослідження є висновок про необхідність подальшого вдосконалення методів оцінки в бухгалтерському обліку в умовах цифрової економіки. Аграрні підприємства повинні активно впроваджувати нові інформаційні технології для забезпечення точності та прозорості фінансових звітів. Водночас важливо звертати увагу на інтеграцію нових підходів до обліку з існуючими корпоративними системами для досягнення максимальної ефективності та зниження витрат.

Загалом, результатами дослідження підтверджується, що використання сучасних інформаційних технологій в бухгалтерському обліку аграрних підприємств є не тільки актуальним, але й необхідним для забезпечення високої якості управлінських рішень. Це сприяє підвищенню фінансової стійкості підприємств, зменшенню ризиків та оптимізації фінансових процесів у сільськогосподарському секторі.

Список використаних джерел

1. Сопко В. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник. / 3-тє вид., перероб. і доп. Київ : КНЕУ, 2014. 578 с.
2. Волхонська А.А. Методи оцінки запасів: переваги та недоліки. URL : https://www.mnau.edu.ua/files/nauk_prof_konf/abstracts2019-16-05.pdf
3. Глушко О.В. Методичні основи оцінки довгострокових біологічних активів: теорія та практика оцінки. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://surl.lu/qgcsih>

Abstract: *The methodological aspects of valuation in accounting at agricultural enterprises in the digital economy are studied. Modern methods of asset and liability valuation, as well as the use of information technologies to automate accounting processes, are analyzed. The results of the study confirm the effectiveness of digital systems in improving the accuracy and transparency of financial reporting.*

Key words: *assessment methodology, accounting, agricultural enterprises, digital economy, accounting automation, information technologies.*

Науковий керівник:

Дубініна М.В.

*доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет*

УДК 657.3

Калькуляція як облікова процедура: теоретико-методологічні основи

Котенчук Анастасія,

Здобувач вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *Розглядаються теоретико-методологічні основи калькуляції як облікової процедури, зокрема, її роль у визначенні собівартості продукції та послуг підприємства. Оцінено основні методи калькулювання витрат, враховуючи специфіку різних галузей, зокрема сільського господарства. Особлива увага приділена особливостям калькулювання витрат у молочному скотарстві, а також впливу технологічних і сезонних факторів на точність обліку витрат у цій галузі.*

Ключові слова: *калькуляція, собівартість, витрати, облікова процедура, методи калькулювання.*

Калькуляція є важливою складовою бухгалтерського обліку, що відповідає за правильне визначення собівартості продукції та послуг. Теоретико-методологічні основи калькуляції є ключовим аспектом, який дозволяє підприємствам ефективно організувати облік витрат і забезпечити правильне відображення фінансових результатів діяльності. У даній статті розглядаються основні теоретичні аспекти калькуляції як облікової процедури, а також методи, що використовуються для її реалізації.

Одним із важливих аспектів калькуляції є визначення її економічної сутності. Відповідно до Оголенка Е.В., калькуляція — це система розрахунків витрат, що включаються до собівартості продукції або послуг, які виробляються